

Velká Buková

Základní charakteristika obce

Počet obyvatel (vždy k 31. 12.) 2011 | 2013 | 2015 | 2017 | 2019: **253 | 255 | 257 | 270 | 283**

www.velkabukova.cz

Obec Velká Buková leží v jihovýchodní části SO ORP Rakovník, zhruba 11 km jihovýchodně od Rakovníka a cca 2 km západně od Křivokláta.

Obec leží v jádru Chráněné krajinné oblasti Křivoklátsko a jeho jádrové území se rozkládá na ostrohu nad soutokem řeky Berounky a Rakovnického potoka. Náhorní plošina, na níž se obec rozkládá, je prořezána hlubokými údolními krátkých a prudkých přítoků Berounky a Rakovnického potoka.

Jádem sídelní struktury obce je sídlo Velká Buková, rozrostlé v západním směru od původního, dodnes autenticky dochovaného historického jádra. Na svazích nad soutokem Berounky a Rakovnického potoka pod Velkou ukovou se nachází několik chatových osad. Jedna chatová osada, která navazuje na celou rekreační oblast Višňová, se nachází na břehu řeky Berounky. K Velké Bukové patří dále sídlo Kalubice a enkláva Malá Buková, která je tvořena dvěma historickými dvory, areálem hájovny a jednou samotou.

Území obce tangují dvě silnice II. třídy II/201 a II/227, přímo přes území obce napříč však žádná významná silnice neprochází. Severovýchodní okraj území obce tanguje železniční trať z Berouna do Rakovníka, obec Velká Buková však přímo touto tratí obslužená není.

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1386.

Hodnoty na území obce

Přírodní a krajinné hodnoty

Chráněná krajinná oblast Křivoklátsko

Biosférická rezervace UNESCO Křivoklátsko

Národní geopark Barrandien

Ptačí oblast Křivoklátsko – Populace včelojeda lesního, výra velkého, kulíška nejmenšího, ledňáčka říčního, žluny šedé, strakapouda prostředního, lejska malého, lejska bělokrkého a jejich biotopy

Památný strom Habr u Kalubic

Památný strom Dub v Kalubici

Památný strom Jedle u Velké Bukové

Přírodní rezervace Nezabudické skály – předmětem ochrany je zakrslá Doubrava na skalnaté stráni se zástupci typickými pro skalní teplomilná společenstva

Kaňon řeky Berounky

Kaňon Rakovnického potoka

Potok Trnava

Velká Buková

Křivoklátské lesy

Velmi terénně členitá krajina

Pustovětské údolí

Roztocké vodopády – Na malém potoku, který začíná pod obcí Velká Buková a ústí do Berounky mezi slalomovým kanálem a mostem, si můžete prohlédnout soustavu menších vodopádů

Kulturně historické hodnoty

Unikátně dochované historické jádro Velké Bukové (urbanistická struktura i stavby), prakticky bez jakýchkoli novodobých zásahů

Unikátně dochované sídlo Kalubice, v původním historickém rozsahu a podobě

Zástavba malých chaloupek z 19. století, se sedlovými střechami a s převážně štítovou orientací do veřejného prostoru

Areál historické hájovny v Malé Bukové

Areál historického hospodářského dvora v Malé Bukové

kaple se sochou sv. Jana Nepomuckého (NKP) – Hodnotná barokní socha světce na podstavci s datací 1764. Světec v kanovníckém rouchu drží před tělem krucifix. V roce 1930 byla nad sochou vztyčena modernistická kaplička, chránící původní i novější vrstvy polychromie.

Socha sv. Václava (NKP) – Pozdně barokní socha u cesty ve vsi na vysokém pilířovém podstavci s datací (1766). Podstavec se nad soklem na bocích kuželkovitě rozšiřuje. Světec v brnění a knížecím rouchu drží prapor a štít ve tvaru rokokové kartuše.

Rozhledna Velká Buková – kvalitní moderní architektura od architekta Karla Zusky – Objekt stojí na místě triangulačního bodu a má výšku 14,2 metrů. Byla postavena v letech 2008–2009. Rozhledna nabízí malebný výhled do okolní krajiny Křivoklátské vrchoviny, údolí řeky Berounky a při dobré viditelnosti uvidíte Brdy a Krušné hory.

Velká Buková č.p. 1 – dochovaný historický statek

historické zemědělské usedlosti s klasicizujícími prvky na fasádě – Velká Buková č.p. 3 (včetně stodoly), 7, 22

Hřbitovní kaple na hřbitově ve Velké Bukové

Výklenková kaple před hřbitovem ve Velké Bukové

Výklenková kaplička v lese ve směru na Všetaty

Civilizační hodnoty

Silnice II/201 Jeneč – Unhošť – Křivoklát – Hřebečnický

Silnice II/227 Žatec – Rakovník – Roztoky

Železniční trať č. 174 Beroun – Rakovník (celostátní, jednokolejná, neelektrifikovaná) (pouze okrajově po severovýchodní straně území obce)

Cykloturistická trasa č. 303

Cykloturistická trasa č. 0045

Greenway Berounka – Střela

Červená pěší turistická trasa KČT – Svatojakubská cesta

Modrá pěší turistická trasa KČT

Školní Naučná stezka Křivoklát

Značená místní vyhlídková trasa Královská cesta

Značená místní vyhlídková trasa Bednářská cesta

Kulturní sál v č.p. 6 – 120 míst, 2 pingpongové stoly

Obecní knihovna

Obchod se smíšeným zbožím JEDNOTA

Hospoda U Erby

Bed & Breakfast Orlí Hnízdo

Univerzální sportovní hřiště s brankami

Dětské hřiště

Prodej a servis zahradní techniky

Relaxační služby, masáže

Zemědělský areál – 150 ks hovězího dobytka, z toho 100 dojnic

Truhlářství

Velká Buková

Zednictví

Vodovod – jádrové sídlo Velká Buková (napojena je cca 1/3 obyvatel obce)

Vodojem o objemu 50 m³, zdroj jsou 3 obecní studny a 1 soukromá studna jako rezerva

Hlavní požadavky na změny v území (nad rámec územního plánu)

Požadavky na změny v území vyplývající z platných ZÚR Středočeského kraje ve znění Aktualizace č. 1 a č. 2

V03: Vodárenská soustava Zbečno - Roztoky (nahrazení V8 - V14 + V52 - V61) (vč. 12 vodojemů)

NK 55: Nadregionální biokoridor Týřov, Křivoklát - Karlštejn, Koda

RC 542067: Regionální biocentrum Popelka

RK 1106: Regionální biokoridor Ryšín - K 55

RK 6006: Regionální biokoridor Popelka - K55

Požadavky na změny v území vyplývající z rozpracované Aktualizace č. 3 ZÚR Středočeského kraje (návrh pro SJ)

V03: Vodárenská soustava Zbečno - Roztoky (nahrazení V8 - V14 + V52 - V61) (vč. 12 vodojemů) (vypuštění)

Požadavky na změny v území vyplývající ze Strategického rozvojového plánu obce Velká Buková na období 2017 - 2026

Sportovní a odpočinková zóna u rozhledny

Budování veřejně přístupných sportovišť a dětských hřišť (využití pozemků u rozhledny a sokolského hřiště)

Revitalizace sportovních ploch a doplnění mobiliáře uprostřed obce

Výstavba kanalizace a ČOV

Posílení zdrojů pitné vody

Dobudování vodovodu

Revitalizace veřejných prostranství

Vytvářet podmínky pro aktivní sportování v obci

Budovat udržovat a obnovovat sportoviště a dětské hřiště

Zachovat provozování turistické rozhledny, doplnit prostor rozhledny a její blízké okolí dalšími atraktivními prvky

Výstavba parkoviště na pozemku p.č 41/2 pro návštěvníky hospůdky a sálu v č.p 6

Revitalizace veřejného prostranství v Kalubicích na pozemku p.č. 1007/1 (Park, zvonička, autobusová zastávka, vývěsní plocha

Víceúčelové využití prostor rozhledny jako sezonní prezentační plochy (obrazy, fotografie, plastiky, drobné trojrozměrné předměty)

Hospodaření se srážkovými a povrchovými vodami – budování, údržba a obnova malých vodních ploch, poldrů, mokřadů a malých toků

Využívání srážkových vod

Záměry dle dotazníku obce 2020

Výstavba sportoviště

Rozšíření vodovodu

Kanalizace a ČOV

Zřízení parkoviště u kulturního sálu

Velká Buková

Pozitiva

Negativa

Životní prostředí

Vysoká lesnatost území
 Nadprůměrné zastoupení lokalit se zvýšenou přírodní hodnotou
 Území relativně vyvážené (KES > 1)
 Celkově příznivé hodnocení stavu ovzduší
 Celkově příznivé hodnocení vodního hospodářství
 Celkově příznivé hodnocení odpadového hospodářství
 Téměř všechna orná půda okolo Kalubic je zatravněná (příznivé pro retenci vody v krajině a ochranu půdy před erozí)

Vysoká míra zornění zemědělské půdy okolo Velké Bukové a Malé Bukové

Hospodářský rozvoj

Minimální nezaměstnanost
 Existence zemědělské výroby, a dalších druhů výroby, obchod
 Turisticky atraktivní obec v CHKO Křivoklátsko – turistická atrakce rozhledna
 Obec je obsloužena veřejnou autobusovou dopravou se spojením do spádového sídla
 Vodovod v sídle Velká Buková
 Vysoká míra podnikatelské aktivity

Nedostatečná technická infrastruktura – bez kanalizace, bez plynofikace, vodovod jen v sídle Velká Buková
 Zpřístupnění pouze po silnici III. třídy – periferní poloha obce
 Velmi špatná dostupnost do Rakovníka

Soudržnost společenství obyvatel

Výrazný růst počtu obyvatel
 Mírné tempo nové bytové výstavby

Nepříznivá věková struktura obyvatel
 Poměrně starý bytový fond
 Vysoký podíl neobydlených bytů
 Výstavba působí rušivě v panoramatu a siluetě sídla, zejména při pohledu od údolí Berounky
 Obec bez MŠ a ZŠ (vyjížďka do Městečka, Roztok a Křivoklátu)
 Obec bez lékaře (vyjížďka do Křivoklátu a Rakovníka)

Vyhodnocení územních podmínek a potenciálů jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje území

Životní prostředí

+

Hospodářský rozvoj

0 (+)

Soudržnost společenství obyvatel

-

Zařazení obce do kategorie vyváženosti pilířů URÚ

2a

Problémy/závady k řešení v územním plánu

Extenzivně využívaný zemědělský areál na jihu zástavby Velké Bukové – areál je využíván, ale je velmi předimenzovaný pro současné potřeby

Vysoká míra zornění zemědělsky využívaných částí krajiny okolo Velké Bukové a Malé Bukové

Svažitě bloky orné půdy v okolo Velké Bukové a všechny boky orné půdy okolo Malé Bukové silně ohrožené vodní erozí > návrh na zatravnění (projekt Voda v krajině, vodavkrajine.cz)

Obytná zástavba sídla Velká Buková po celém obvodu obklopená oranými poli, nevhodný přímý kontakt obytných zahrad s oranými poli

Stará ekologická zátěž – stará skládka komunálního odpadu u hájovny Losy, v polovině 90. let minulého století provedena rekultivace povrchu, ale odpad zůstal v zemi bez izolace od okolního prostředí

Velká Buková

Absence plošně odpovídajícího (cca 0,5-1 ha) parkového veřejného prostranství jako komunitního prostoru pro setkávání obyvatel obce

Obec prakticky bez občanského vybavení

Nevhodná dekoncentrace zástavby sídla Velká Buková od historického jádra směrem na západ, k rozhledně; zástavba dosahuje na úroveň krajinného horizontu a působí rušivě v dálkových pohledech, zejména z náhorní plošiny na protilehlém břehu Berounky

Obci schází sportoviště (dotazník obce 2020)

Absence vodovodu v sídlech Kalubice a Malá Buková

Absence kanalizace (v přípravě)

Absence plynofikace (obec s ní nepočítá)

V těchto obytných sídlech nesplněna pěší docházka požární zbrojnice SDH 1 000 m: Kalubice

Většina obytného území jádrového sídla Velká Buková leží mimo pěší dostupnost dětského hřiště 200 m od obytných domů

Úplná absence dětského hřiště v sídle Kalubice – nesplněna pěší dostupnost dětského hřiště 200 m od obytných domů

Východní část obytného území jádrového sídla Velká Buková leží mimo pěší dostupnost hřiště pro mladší školní děti 500 m od obytných domů

Absence hřiště pro mladší školní děti na území obytného sídla Kalubice – nesplněn standard pěší dostupnost hřiště pro mladší školní děti 500 m od obytných domů